

ПРЕПОРЪКИ ЗА ОПТИМИЗИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА НСИХУ

Констатациите и заключенията от анализа на дейността на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания (НСИХУ) за периода 2005–2010 г. обединиха партньорските организации¹ около следните препоръки, целящи оптимизиране на дейността на съвета с цел постигане на по-високо качество на политическите мерки и по-голяма ефективност от разходването на публични средства за хората с увреждания чрез институционално гарантиране на *по-голяма прозрачност в тази сфера и участие на всички заинтересовани страни в процеса на вземане на решения, провеждане, реализиране и контрол на публични политики, а именно:*

I. Краткосрочни препоръки

1. Препоръки, свързани с легитимността на НСИХУ

1.1. Извършване на регулярни проверки за съответствие на членската маса на национално представените организации на и за хора с увреждания с критериите за представителност, определени в чл. 8 от Правилника за устройството и дейността на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания и критериите за представителност на организациите на хора с увреждания и на организациите за хора с увреждания²:

а) извършване на първоначална проверка за съответствие на членската маса на национално представените организации на и за хора с увреждания с критериите за представителност.

Срок: 31.09.2011 г.
Отговорник: Министерски съвет

б) извършване на ежегодни проверки за съответствие на членската маса на национално представените организации на и за хора с увреждания с критериите за представителност преди отпускане на държавна субсидия на същите.

Срок: ежегоден, преди отпускане на държавна субсидия
Отговорник: Министерски съвет

---

¹ Център за независим живот (www.cil.bg); Български център за нестопанско право (www.bcnl.org); Български хелзинкски комитет (www.bghelsinki.org); Институт за модерна политика (www.modernpolitics.org)

² За краткост правилникът по-долу ще бъде наричан Устройствен правилник на НСИХУ.

Препоръката е свързана с упражняване на правомощието на Министерски съвет по чл. 9, ал. 3 и чл. 10, ал. 5 от Устройствения правилник на НСИХУ. Проверката за съответствие на национално представителните организации на и за хора с увреждания с критериите за представителност е необходима, тъй като представителността на организацията е абсолютна предпоставка за изпращане на правото на държавна субсидия съобразно чл. 52 от Закона за интеграция на хората с увреждания. Прилагането на мярката не изисква разходване на допълнителни финансови средства.

1.2. Повишаване на административния и технически капацитет на НСИХУ посредством определяне на отделна/и щатна/и бройка/и за секретариат на съвета и детайлно разписване на неговите функции.

Срок: до края на 2011

Отговорник: Министерство на труда и социалната политика

Препоръката има за цел засилване на административния и техническия капацитет на НСИХУ. На секретариата на съвета могат да бъдат вменени функции както по законосъобразното администриране на дейността на съвета и съхранение на архива на съвета, така и по осъществяване на връзки с граждани, НПО и други заинтересовани страни, а също и с поддържане на Интернет страница на съвета. Мярката би могла да се приложи без допълнителен финансов ресурс.

2. Препоръки, свързани с осигуряване на публичност на дейността на НСИХУ

2.1. Разработване и поддържане на Интернет страница на НСИХУ.

Срок: до края на 2011 г.

Отговорник: Министерство на труда и социалната политика

Посредством Интернет страница на НСИХУ ще се гарантира осигуряването на публичност на дейността на НСИХУ и лесна достъпност до информация за предстоящи заседания, дневен ред и актове на съвета. Ще се създадат условия за осъществяване на пряка връзка между НСИХУ и гражданите. Интернет страницата може да бъде разработена без използване на допълнителен финансов ресурс в рамките на безплатни платформи за изграждане на същата или като част от страницата на Министерството на труда и социалната политика. При затруднения, Център за независим живот предлага своето съдействие за безплатно разработване на сайт на НСИХУ.

2.2. „Отваряне“ на заседанията на НСИХУ за организации, които не са членове.

Срок: незабавен

Отговорник: Министерски съвет

Препоръката предвижда извършване на промяна в Устройствения правилник на НСИХУ, според която заседанията на НСИХУ са открити и на тях могат да присъстват като наблюдатели с право на съвещателен глас представители на правозащитни институции (Омбудсман, Комисия за защита от дискриминация), неправителствени организации, журналисти, експерти и граждани. Препоръката предвижда още въвеждане на изискване за създаване на аудиозаписи от заседанията на НСИХУ, които в последствие да бъдат публикувани на Интернет страницата на съвета. Прилагането на мярката не изисква допълнителен финансов ресурс.

3. Препоръки, свързани с финансирането на национално представителните организации на и за хора с увреждания

3.1. Въвеждане на стандартизирани формуляри за кандидатстване и отчитане на разходваните от национално представителните организации на и за хора с увреждания средства, получени чрез държавна субсидия.

Срок: предоставяне на следващата субсидия
Отговорник: Министерски съвет

Препоръката предвижда въвеждане на стандартизиран менажмънт за отпускане и отчитане на получената държавна субсидия от национално представителните организации на и за хора с увреждания, като формулярите включват най-малко: цели, дейности, очаквани (съответно постигнати) резултати, целеви групи, необходими (съответно разходвани) средства за постигане на целите и резултатите. Прилагането на мярката не изисква допълнителен финансов ресурс.

3.2. Въвеждане на изискване за регулярна и публична отчетност на разходваните от национално представителните организации на и за хора с увреждания средства, получени в рамките на отпусканата държавна субсидия.

Срок: септември 2011 г.
Отговорник: Министерски съвет

Препоръката предвижда осигуряване на публичност на годишните отчети на национално представителните организации на и за хора с увреждания на разходваните средства, получени от държавна субсидия посредством публикуване на тези отчети съобразно утвърден формуляр за отчитане на Интернет страницата на НСИХУ.

II. Дългосрочни препоръки

4. Преосмисляне на механизма на правене на публични политики в сферата на интеграцията на хората с увреждания.

Препоръката предвижда провеждане на широк обществен дебат относно съществуващия механизъм на формулиране и изпълнение на публични политики в сферата на интеграцията на хората с увреждания и неговото оптимизиране с цел осигуряване на по-голяма прозрачност, ефективност и ефикасност от провежданите политики. Преосмислянето на механизма може и следва да бъде насочено в посока ревизиране на кръга от участниците в процеса на правене на публични политики, създаване на гаранции за обвързването на механизма с постигане на конкретни резултати, въвеждане на етични правила в работата на консултативния орган в сферата, особено по повод забрана за гласуване при наличие на частен интерес, въвеждане на задължение за органите на управление да предоставят мотивирано становище в случаите, в които отхвърлят предложения, направени от консултативния орган, въвеждане на методика за оценка на дейността на консултативното тяло от гледище на принципите на добро управление, провеждане на независим годишен мониторинг на дейността на консултативния орган, промяна на механизма на финансиране на изпълнението на публичните политики, въвеждане на изисквания за публична отчетност на органа и др.

1. Преосмисляне на структурата и състава на консултативния орган в сферата на интеграцията на хората с увреждания

Широкият обществен дебат относно механизма на формулиране и реализация на политики в сферата на хората с увреждания налага в частност дебат за нуждата от осигуряване на балансирано и разнопоставено участие на неправителствени организации в състава на консултативния орган, с превес на организациите на хората с увреждания, които са директно заинтересувани и бенефициенти на публичните политики в тази сфера. Налага се преосмисляне на критериите за представителство в съвета и създаване на условия за участие в него и на правозащитни и други граждански организации.

2. Преосмисляне на механизма на финансиране за реализация на политики в сферата на интеграцията на хората с увреждания

Широкият обществен дебат следва да доведе до мерки, чрез които да се преодолее съществуващата финансова зависимост на представените в консултативното тяло неправителствени организации от държавата. Подходяща мярка в тази насока би била въвеждането на изцяло проектно начало при разпределение на средствата от държавата за реализиране на публични политики от неправителствени организации, при което целите, дейностите и очакваните резултати да бъдат единствен критерий за получаване на държавна подкрепа.